

OBSAH

ÚVOD 9

I. kapitola 11

PRAMENY A LITERATURA

Prameny — 11. Prameny Státního ústředního archivu — 11. Prameny archivu městského národního výboru v Liberci — 12. Prameny státního archivu v Praze — 12. Prameny okresního archivu v Mladé Boleslavi — 13. Kroniky — 13. Periodický tisk — 14. Reichenberger Wochenbericht aus der Nähe und Ferne — 14. Základní práce marxismu-leninismu — 17. Práce sovětské historické vědy — 20. Práce českých marxistických historiků — 20. Práce prof. I. I. Udalcova — 21. Historické práce pokrokových historiků cizích i našich — 22. Historické práce, týkající se bezprostředně Liberecka — 24.

II. kapitola 26

HOSPODÁŘSKÁ A SOCIÁLNÍ SITUACE LIBERECKA PŘED ROKEM 1848

Stručná charakteristika rakouské hospodářské a obchodní politiky v 18. a v první polovině 19. století — 26. Hospodářská situace nejdůležitějších odvětví výroby na Liberecku — 30. Plátenictví — 30. Bavlnářství — 31. Soukenická výroba — 33. Počátky velkovýroby, Jan Berger — 35. Soukenická výroba po skončení napoleonských válek — 36. Zavádění strojů do předení vlny — 36, do konečné úpravy a potiskování — 37, do tkalcovství — 37. Vlnářství, výroba tzv. módních, vlněných a polovlněných nevalchovaných a vzorovaných látek — 39. Jan Liebieg a jeho vlnářská výroba — 41.

Sociální postavení obyvatelstva na Liberecku

Domácká textilní výroba — pracovní doba, mzdy — 44. Výživa obyvatelstva Liberecka — 46. Zdravotní poměry obyvatel Liberecka — 46. Živelné projevy nespokojenosti — 48. Stručné závěry kapitoly — 49.

III. kapitola 53

POLITICKÁ SITUACE RAKOUSKA V PŘEDBŘEZNOVÉ DOBĚ

Stručný vývoj rakouské monarchie od roku 1526 — 53. Vláda císaře Josefa II. — 54. Proces národního obrození — 55. Rakousko a Německý spolek — 57. Vnitřní politika Rakouska a rozvoj českého národního hnutí — 57. Metternichovský absolutismus — 60.

IV. kapitola 63

LIBEREC NA POČÁTKU REVOLUČNÍHO ROKU 1848

Vytváření proletariátu a předchůdci dělnických organizací — 63. První organizace buržoazie — 63. Veliká nezaměstnanost na počátku roku 1848 — 64. Hladový tyfus — 68. Tretní akce státních úřadů proti pychu a pytláctví — 69. Znepokojující zprávy o nepokojích — 69. Zahraniční republikánská propaganda v Liberci — 70. První revoluční události v rakouské monarchii v březnu 1848 — Maďari, Češi, Vídeň — 71. Ohlas revolučních událostí v Liberci — 73. Budování národní strany — 74.

LIBEREC V OBDOBÍ OD DUBNA AŽ DO ČERVNA ROKU 1848

Události v Praze po vyhlášení konstituce — 80. Národnostní shoda Čechů a Němců v Čechách na jaře roku 1848 — 81. Národnostní poměry v Liberci — 83. Založení prvních libereckých politických novin „Reichenberger Wochenbericht aus der Nähe und Ferne“ — 83. Nacionálně nepřátelský útok libereckého týdeníku na poměry v Praze — 85. Profesor Salesius z liberecké reálky a jeho článek „Rakousko a Německý spolek“ — 90. Samospráva Liberce a vznik Občanského výboru — 91. Poměry v Německém spolku — 93. Rakousko a velkoněmecká idea — 96. Vídeňský spolek Němců z Čech, Moravy a Slezska k zachování německé národnosti — 97. Frankfurtský parlament — 98. Palackého „Psaní do Frankfurtu“ — 99, 103. Boj o volby do frankfurtského parlamentu — 104. Volební řád do českého zemského sněmu — 106. Liberecký protest proti pražskému Národnímu výboru z 20. 4. 1848 — 106. Vznik „Spolku k zachování německé národnosti v Čechách a k obraně konstitučních zájmů“ (Konstitučního spolku) v Liberci — 109. Vznik „Politického spolku“ u Zlatého lva v Liberci — 114. Stávka krejčovských tovaryšů v Liberci — 114. Zákaz vývozu zlatých a stříbrných mincí a jeho působení v Liberci — 116. Buržoasie řeší otázku nezaměstnanosti — 117. Osobnost Uffo Horna — 120. Liberecký poslanec frankfurtského parlamentu dr. J. Winwarter — 120. Prozatímní vláda hr. Lwa Thuna a Liberec — 124. Pražské červnové bouře 1848 a jejich ohlas na Liberecku — 126. Volby do českého zemského sněmu — 130.

LIBEREC OD ČERVENCE DO KONCE ZÁŘÍ 1848

Volby do říšského sněmu ve Vídni — 136. Liberečtí liberálové a postoj k Německému spolku — 139. Liberální buržoasie v Liberci a její názory na celní spojení s Německem — 139. Anketa pražské Průmyslové jednoty o celním spojení s Německem — 146. Boj tiskem o problém celního spojení s Německem — 148. Požadavky řemeslníků-krejčích z Německa, adresované frankfurtskému parlamentu — 152. Sjezd důvěrníků německých spolků, měst a obcí z Čech v Teplicích ve dnech 28. 8. až 31. 8. 1848 (tzv. Teplický kongres) — 154. Působení Uffo Horna na teplickém kongresu — 156. Sbratřovací slavnost říšských a sudetských Němců v Liberci 17. 9. 1848 — 163. Výměna libereckého poslance ve frankfurtském parlamentu — 163.

LIBEREC V OBDOBÍ OD ŘÍJNA AŽ DO KONCE ROKU 1848

Charakteristika frankfurtského parlamentu — 166. Nástup reakce v rakouské monarchii — 167. Události v Uhrách — 168. Výbuch vídeňské říjnové revoluce 6. 10. 1848 — 169. Útěk českých liberálních poslanců z Vídně — 170. Ohlas výbuchu říjnové revoluce a útěku českých liberálních poslanců na Liberecku — 171. Poslanec Karel Herzog a vídeňské říjnové události 1848 — 175. Rozpad tábora libereckých liberálů na křídlo umírněné a radikální — 177. Odpor rekrutů proti odvodům na Liberecku v podzimních měsících roku 1848 — 184, 208. Prosebná petice libereckého konstitučního spolku císaři o milostivé zacházení s vídeňským obyvatelstvem — 186. Liberecká deputace v Olomouci — 187. Liberecká adresa říšskému sněmu ve Vídni — 188. Demontrace libereckého proletariátu na podporu revoluční Vídně — 190. Vratslavický politický spolek a jeho iniciativa k pod-

poře Vídně — 192. Konstituční spolek v Liberci a jeho postoj k podpoře Vídně — 193. Sbližení českých a německých liberálů v době rozmachu vídeňské říjnové revoluce — 195. Úmysl levice říšského sněmu ve Vídni zorganizovat v Liberci odpor proti reakci — 198. Obava státních úřadů z možných nepokojů v Liberci — 199. Působení Uffo Horna na Liberecku na podzim 1848 — 201. Úpadek libereckého konstitučního spolku v Liberci — 202. Jednání zástupců německých spolků, měst a obcí v Čechách v Chebu 20. 11. 1848 — 202. Obavy krajského hejtmána z vpádu saských revolucionářů do Čech — 210. Vojenské obsazení Liberce v provincii 1848 — 213. Stručné závěry kapitoly — 216.

VIII. kapitola 217

LIBEREC V PRVNÍCH MĚSÍCÍCH ROKU 1849

Změna na rakouském trůně počátkem prosince 1848 — 217. Nouzové peníze na Liberecku — 217. Působení zákazu vývozu zlatých a stříbrných mincí na Liberecku — 219. Likvidace odporu rekrutů proti odvodům — 221. Změny ve vedení libereckého konstitučního spolku — 221. Smrt libereckého poslance říšského sněmu Karla Herziga a nové volby — 221. Zánik libereckého týdeníku koncem března 1849 — 223. Májové spiknutí 1849 a Liberec — 225.

ZÁVĚR 227

PŘÍLOHY 231

POZNÁMKY K JEDNOTLIVÝM KAPITOLÁM

I. kapitola	233
II. kapitola	234
III. kapitola	236
IV. kapitola	237
V. kapitola	239
VI. kapitola	243
VII. kapitola	245
VIII. kapitola	251

SEZNAM POUŽITÝCH PRAMENŮ 253

Archivní materiál — 253. Soudobé tištěné prameny — 253. Kroniky a jiné současné pamětní zápisy — 253. Periodický tisk současný — 253.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Základní marxisticko-leninská literatura	254
Ostatní literatura	254

SEZNAM OBRAZOVÝCH PŘÍLOH 262

RÉSUMÉ 263

REJSTRÁK JMENNÝ 280

REJSTRÁK MÍSTNÍ 288